

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 12

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 27 september 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Uitrol 'Actieplan Energie-efficiëntie bij de Vlaamse overheid' - Gecoördineerde dataverzameling via het VEB

Op 1 juli 2016 werd het 'Actieplan Energie-efficiëntie bij de Vlaamse overheid' goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op de eerste Vlaamse klimaatop van april 2016 engageerde de Vlaamse Regering zich tot een reductie van de CO₂-emissies met minstens 40 procent en een reductie van het primair energieverbruik met minstens 27 procent tegen eind 2030, voor de hele Vlaamse samenleving. Om deze klimaatdoelstellingen te realiseren, zou de Vlaamse overheid ook haar eigen mobiliteit, de energie-efficiëntie van haar eigen gebouwen en infrastructuur en haar organisatiecultuur aan.

Het opzet van het plan was en is om met een goed energiebeheer het energieverbruik van de Vlaamse overheid jaarlijks met 2,09 procent te verminderen. Dit Actieplan wordt getrokken door de NV Vlaams EnergieBedrijf (VEB). Volgens de minister, bevoegd voor het VEB, kan het VEB snel zien waar de besparing te halen valt en publieke diensten begeleiden om efficiënter om te springen met hun energie.

Om de besparing van 2,09 procent te realiseren, zou het VEB nauw samenwerken met het Facilitair Bedrijf en het departement Kanselarij en Bestuur. Het plan voorziet ook in rapportageverplichting. Om te weten wat er effectief bespaard is, moet de overheid immers eerst een beter zicht krijgen op wat ze nu verbruikt. Alle energiegegevens werden volgens de minister in één gemeenschappelijk systeem 'Terra' beheerd.

Voor overheidsdiensten met een energiekost hoger dan 200.000 euro zou vanaf 2017 een verrekeningsmechanisme worden opgezet, waarbij jaarlijks 2,09 procent van het energiebudget wordt gereserveerd om energiebesparende uitgaven te doen. Vanaf 2018 zou deze maatregel ook van toepassing worden op overheidsdiensten met meer dan 100.000 euro energieverbruik.

Energiebesparende uitgaven kunnen effect hebben op korte, middellange en lange termijn. Maatregelen met een terugverdientijd van minder dan 2 jaar zijn bijvoorbeeld potentieelscans, regeltechnische optimalisaties, meetcampagnes en submetering. Het gros van de besparingen zou echter vooral in acties liggen met een terugverdientijd tussen de 2 en de 5 jaar, zoals vernieuwing van verlichting, vernieuwing van de verwarmingsinstallatie of warmtekrachtkoppelinginstallatie (WKK), warmtepompen, vraagsturing en gebouwbeheersystemen. Omdat de investeringskost voor deze projecten hoger ligt, kondigde men vorig jaar aan 4 miljoen euro uit het Klimaatfonds vrij te

maken. De projecten worden geselecteerd door middel van een oproepsysteem, waarbij de meest kostenefficiënte projecten eerst aan bod komen.

Vlaams minister van Energie Tommelein stelt al van bij zijn aantreden dat de energieomslag een zaak is van iedereen: burgers, bedrijven én overheden. Overheidsgebouwen hebben volgens hem een belangrijke voorbeeldfunctie voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie.

Maar voorlopig wordt die voorbeeldfunctie slechts matig vervuld, zeggen professoren in de bouwfysica Griet Verbeeck (UHasselt) en Dirk Saelens (KU Leuven).

Dat is volgens hen te wijten aan budgettaire krapte, maar ook aan de versnippering van bevoegdheden. Maatregelen als isolatie of de vervanging van oude installaties zijn de verantwoordelijkheid van de eigenaars van de gebouwen, maar de inwonende culturele organisaties, schoolbesturen, administraties enzovoort hebben hun gebruikersgedrag zelf in de hand.

De Vlaamse overheid streeft er naar, zoals aangehaald, om in al haar gebouwen samen jaarlijks gemiddeld net iets meer dan 2 procent energie te besparen. "Elke entiteit moet zelf uitmaken hoe ze tegen 2030 een totale besparing van 30 procent op haar energieverbruik zal realiseren", stelt de manager energie-efficiëntie bij het VEB. Het VEB heeft dienaangaande een begeleidende functie en heeft als belangrijke opdracht de publieke sector op het vlak van energie 'duurzamer en efficiënter te maken'.

Maar blijkbaar heeft de Vlaamse overheid voorlopig meer inzicht in de getroffen maatregelen in private woningen dan in die in publieke gebouwen, waaronder die van haarzelf.

Op basis van de EPC-databank van de Vlaamse woningen stelde de UHasselt al tweemaal een uitgebreide analyse op over de gemiddelde energieprestatie en de aanwezigheid van energiebesparende maatregelen als isolatie, dubbele beglazing, ventilatiesystemen, verwarmingssystemen, hernieuwbare energiesystemen en de relatie met bouwjaar, locatie, eigendomsstatuut, type woning...' Zij leert onder meer dat één op de vier woningen in Vlaanderen nog enkel glas heeft, en dat één op de vijf overschakelde op hoogrendementsglas.

Maar hoe dat bij de publieke gebouwen zit, bv. hoeveel procent ervan geïsoleerde spouwmuren heeft, weet voorlopig niemand. De data zitten immers verspreid over verschillende lokale databronnen. Het is duidelijk dat op de beschikbare data van overheidsgebouwen veel minder onderzoek verricht werd dan op die over woningen. De dataset is gevarieerder, waardoor onderzoek en conclusies moeilijker zijn. Om het probleem aan te pakken, startte het VEB vorig jaar samen met andere overheidsorganisaties met de uitbouw van de databank 'Terra'. Deze moet alle 'patrimonium- en energiegerelateerde informatie' centraliseren die over gebouwen van de Vlaamse overheid beschikbaar is.

1. Wordt de uitrol van het 'Actieplan Energie-Efficiëntie voor de Vlaamse overheid' effectief bemoeilijkt door problemen met de centralisatie van de verschillende data. Klopt het m.a.w. dat de Vlaamse overheid en het VEB momenteel nog steeds over onvoldoende informatie beschikken rond de energieprestaties van het patrimonium van de Vlaamse overheid ?
2. In welke remediëring wordt voorzien ?

ANTWOORD

op vraag nr. 12 van 27 september 2017

van **STEFAN SINTOBIN**

1. Het VEB is, naar aanleiding van zijn opdracht om elke aanbestedende overheidsinstantie te helpen bij het energiezuinig te maken van zijn patrimonium, volop bezig met de uitbouw van een databank, TERRA. Het VEB werkt hiervoor onder andere samen met het Facilitair Bedrijf, Ruimte Vlaanderen en Wonen Vlaanderen, het Vlaams Energieagentschap en het Agentschap Informatie Vlaanderen.

Met behulp van het fonds Vlaanderen Radicaal Digitaal zijn de voornaamste centrale databronnen met betrekking tot het patrimonium van de Vlaamse overheid op het TERRA-platform met elkaar in verbinding gebracht. Het gaat over de verbruiken die via de netbeheerders aangeleverd worden (Eandis/Infrax), de EPC databank (VEA), het gebouwenregister (AIV), de Vastgoed databank (HFB) en de Energie databank (VEB). Met behulp van de Business Intelligence-tool Tableau wordt deze data geanalyseerd. Op basis van de reeds beschikbare datasets in TERRA wordt rapportering ontwikkeld die het beleid ondersteunt. Het VEB voorziet om zowel in 2017 als in 2018 verder te werken aan deze rapportering.

De uitrol van het Actieplan Energie-efficiëntie wordt niet bemoeilijkt door het al dan niet beschikbaar zijn van data. Het Actieplan Energie-efficiëntie houdt in dat het VEB een subsidieoproep lanceert voor Energie-efficiëntie projecten die worden beoordeeld door een jury zodoende om de subsidies toe te kennen. De eerste call werd uitgestuurd begin maart 2017. De weerhouden projecten werden geselecteerd de loop van juni 2017.

In 2018 wordt een nieuwe call uitgestuurd.

2. Zie antwoord vraag 1.